

OVA JE VLADA ODLUCNA RIJEŠITI PITANJE RATNOG ZRAKOPLOVSTVA

Intervju: Damir Krstičević

Hrvatska vojska mora biti solidarna s ostatkom društva, svjesni smo kako su sredstva potrebna i bolnicama, školama, vrtićima, umirovljenicima.

Ova Vlada od 2017. kontinuirano povećava izdvajanja za obranu. Ukupno je obrambeni proračun povećan za milijardu kuna, što nam omogućuje daljnje unaprjeđenje i modernizaciju, kaže ministar obrane i potpredsjednik Vlade

HRVOJE PRNJAK
spektar@slobodnadalmacija.hr

M

inistar obrane i potpredsjednik Vlade Damir Krstičević u posljednje je vrijeme jedan od u javnosti najspominjanijih članova Vlade Andreja Plenkovića. Oporba je zazivala i njegovu ostavku zbog nerealiziranog posla kupovine američkih vojnih zrakoplova od Izraelaca, no premijer je čvrsto stao uz Krstičevića, s kojim smo razgovarali o aktualnostima i planovima u sektoru obrane...

• Rezimirate li svoj dosadašnji ministarski mandat, jeste li zadovoljni učinjenim?

- Usporedujući stanje kada sam preuzeo Ministarstvo obrane 2016. godine i danas, smatram kako možemo itekako biti zadovoljni postignutim. Hrvatskom vojniku smo vratili ponos i dostoanstvo kakvo je imao u Domovinskom ratu! Značajno smo povećali obrambeni proračun. Svaka kuna uložena je namjenski, kako bi našem vojniku, dočasniku i časniku bilo bolje.

Vojniku, kojem su bila oduzeta materijalna prava, vratili smo naknade za stražu, dežurstvo i rad na terenu, poboljšali smo uvjete života i rada u vojarnama, obnovili smještajne kapacitete i otvorili nove vojarne te osigurali sigurnost zaposlenja za naše pripadnike.

Sukladno novom operativnom rasporedu, realizirali smo povratak postrojbi Hrvatske vojske u gradiće Sinj, Vukovar, Ploče i Varaždin, kako bi vojnici bili bliže svojim obiteljima, ali i kako bi poboljšali kvalitetu života i rada. Vrlo je važno što smo zakonom omogućili sigurnost zaposlenja za vojnike, i tako nakon isteka prvog ugovora za vojnike na određeno vrijeme omogućili smo potpisivanje drugog ugovora za vojnike na neodređeno vrijeme. Značajno smo podigli finansijsku naknadu za dragovoljne ročnike s 1190 na 3000 kuna, te je ona najveća od uvođenja modela dragovoljnog vojnog ospobljavanja. Sve ove mjere utjecale su i na povećan interes mlađih za Hrvatsku vojsku, što mi je drago. Hrvatska vojska nudi odlične uvjete za mlađe, sigurno zaposlenje i brojne beneficije. Biti vojnik je poziv i čast služenja svojoj domovini i svome narodu.

• Zbog čega ste posebno zadovoljni, na što ste posebno ponosni? Je li to možda povratak Hrvatske vojske u Dalmaciju?

- U mandatu ove Vlade obnovili smo Hrvatsku vojsku i vratili joj sjaj kakav je imala u Domovinskom ratu. Sustavno radimo na poboljšanju uvjeta za naše pripadnike, koji su svojim zalaganjem za domovinu tozista zaslužili.

Naravno da sam ponosan što je hrvatski vojnik ponovo u višestrukim Sinju i u Pločama. Novi operativni razmještaj Hrvatske vojske je od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, posebno se to odnosi na ovaj dio u Dalmaciju jer imamo bržu reakciju tijekom protupožarne sezone. Također, prije ustrojavanja sat-

RONALD GORŠIĆ/HANZA MEDIA

• U Splitu će se, od 10. do 12. travnja, održati i ASDA 2019. (Adriatic Sea Defence & Aerospace), izložba vojne opreme i naoružanja. Po čemu te taj događaj važan za hrvatsku vojnu industriju?

- ASDA je najveća izložba vojne opreme i naoružanja na ovim prostorima. Ove godine u Splitu očekujemo najveći broj izlagajućih sada, predstaviti će se 22 zemlje s proizvodima svoje vojne opreme i naoružanja. Očekujemo dolazak brojnih stranih delegacija ministarstava obrane u Split. Po prvi put Izrael ima svoj nacionalni štand, što nam je iznimno draga.

Ovo je izvrsna promocija za Hrvatsku i grad Split, za hrvatsko gospodarstvo i turizam. Brojni gospodarstvenici iz inozemstva imat će prilike uvjeriti u kvalitetu hrvatskih proizvoda, ali i prirodne ljepote koje nude Split i Dalmacija.

• Na popisu izlagajuća na ASDA je i američka tvrtka Lockheed Martin koja je po nekima, zbog svojih poslovnih interesa, bila jedan od glavnih kočničara američkog odobrenja dovršetka posla s Izraelem oko kupovine zrakoplova F-16 Barak. Je li ovo potvrda da partnerski odnosi s američkom stranom nisu ugroženi?

- Kao što sam već napomenuo, dragi mi je što će se na ovogodišnjoj izložbi ASDA u Splitu sudjelovati brojni svjetski izlagaci, među kojima i američka tvrtka Lockheed Martin. To je svjetska kompanija s kojom imamo izvrsnu dugogodišnju suradnju, a koja će u Splitu predstaviti spektar svojih proizvoda. Što se tiče odnosa sa Sjedinjenim Američkim Državama, oni su odlični. Sjedinjene Američke Države najvažniji su strateški partner Republike Hrvatske u području obrane i sigurnosti. Američke donacije značajno su doprinosi u razvoju Hrvatske vojske.

Ovog tjedna smo u Ministarstvu obrane potpisali Memorandum o razumijevanju između suradnji i dragi mi je što zajedno sudjelujemo u programima obrazovanja za buduće pomorske časnike.

Prvi put u Hrvatskoj imat ćemo jedinstveno obrazovanje pomorskih časnika za sve državne institucije koje djeluju u području pomorske sigurnosti, a zahvaljujući ovom studiju dobiti kvalitetne pomorske kadrove koje će biti dostojni nastavljači hrvatske pomorske tradicije. Također, u predstojećem razdoblju predviđeno je održavanje studija na engleskom jeziku, što otvara prilike za školovanje pomorskih časnika naših saveznika i prijateljskih zemalja.

ODNOSI SA SAD-OM SU ODLIČNI. SAD JE NAŠ NAJAVAŽNIJI STRATEŠKI PARTNER U OBRANI I SIGURNOSTI... I IZRAËL OSTAJE NAŠ STRATEŠKI PARTNER I SAVEZNIK

SVAKA KUNA ULOŽENA JE NAMJENSKI, A SVE TE MJERE UTJECALE SU I NA POVEĆAN INTERES MLADIH ZA HRVATSKU VOJSKU, ŠTO MI JE DRAGO

du Vlade SAD-a i Ministarstva obrane RH o potpori u uništanju konvencionalnog naoružanja, što je još jedna potvrda izvrsne suradnje.

• Zasad je izostala kruna mandata u vidu realizacije nabave novih višenamjenskih borbenih zrakoplova. Kad možemo očekivati da će se krenuti u novi proces nabave borbenih zrakoplova?

- Ova Vlada je odlučna u namjeri da riješi pitanje ratnog zrakoplovstva, a imamo i podršku Hrvatskog sabora u rješavanju ovog pitanja.

Izgubljenih 15 godina

• S obzirom na stanje u kojem su raspoloživi MiG-ovi 21, a i činjenicu da je planirana kupnja F-16 Baraka smatrana povoljnom i zbog relativno brze isporuke letjelica, možete li barem načelno kazati kad će Hrvatsko ratno zrakoplovstvo biti u stanju djevolati po svim strateškim ciljevima te svojom snagom postati čimbenik odvraćanja bilo čijih eventualnih oružanih avanatura na tu Hrvatske?

- Višenamjenski borbeni avion kao sredstvo važan je faktor odvraćanja, međutim, Hrvatsku vojsku treba promatrati kao cjelinu! A Hrvatska vojska je sa svojim sposobnostima i obučenim pripadnicima čimbenik odvraćanja i jamac sigurnosti i stabilnosti. To smo dokazali provedbom vježbe Velebit 18 - Zdržana snaga pokazala kako je Hrvatska vojska u potpunosti spremna za provedbu svoje primarne misije, obrane Republike Hrvatske. Provedbom vježbe na 11 vojnih lokacija i sudjelovanjem više od 5500 tisuća vojnika pokazali smo kako izgleda uskladeno medurodovsko zdržano djelovanje kroz integraciju sposobnosti Hrvatske kopnene vojske, Hrvatskog ratnog zrakoplovstva, Hrvatske ratne mornarice, Zapovjedništva specijalnih snaga, Zapovjedništva za potporu

i pristožernih postrojbi. Pokazali smo moć Hrvatske vojske! Za razliku od bivših Vlada, svjesni smo potrebe daljnijih ulaganja u održavanje tih sposobnosti, što i činimo. Naš najvažniji prioritet su ljudi. Mnogo puta do sada, počevši od Domovinskog rata, međunarodnih misija i pomoći civilnim institucijama naš čovjek je pokazano kako je najvjerdniji dio sustava. Zato nastavljamo dalje s unaprjeđenjem radnih i smještajnih kapaciteta u vojarna-ma. U ovoj godini postavili smo tri primarna cilja, ustrojavanje Središta za razvoj voda u Udbini, novo Zapovjedništvo za kibernetički prostor i Središte za besposadne zrakoplovne sustave.

U Udbini ćemo ustrojiti Središte za razvoj voda Marko Babić, po uzoru na Šepurine iz Domovinskog rata. Novo središte nastaje na tradiciji i duhu obuke voda koja je provodena tijekom Domovinskog rata, a cilj je razvijati i jačati sposobnosti dočasnika i časnika Hrvatske vojske, unaprijediti vodenje i zapovjedanje na nižim taktičkim razinama (vod/satnja) te tako stvoriti visoko motivirane, obučene i kompetentne vode te instruktore na početnim dočasnicičkim i časnicičkim dužnostima, u okviru daljnog razvoja i potreba Hrvatske vojske. Planirano je da će tečaj prolaziti pripadnici svih robova vojske, a završna hodnja pripadnika održat će se od Udbine do Knina u dužini oko 100 kilometara. Svečana promocija Središta planirana je na Kninskoj tvrđavi, simbolu pobjede u Domovinskem ratu ove jeseni. Ustrojavanjem Zapovjedništva za kibernetički prostor razvijamo i integriramo sposobnost zaštite i obrane u kibernetičkom prostoru. Uspostava novog Središta za besposadne zrakoplovne sustave u Puli također je značajna novina u razvoju Hrvatske vojske, kojom unaprijedujemo postojeće sposobnosti Hrvatske vojske za izvidjanjem i nadzor teritorija RH iz zraka. Kruna mandata će biti 2020. godine, kada ćemo razmjestiti cijelu inženjerijsku bojnu u Vuko-

- Jasno je da su projekt nabave višenamjenskog borbenog aviona kritizirali upravo oni koji su od početka govorili kako Hrvatskoj nije potrebno borbeno zrakoplovstvo. Ova Vlada odbacila je sve navode iz Interpelacije kao neosnovane, neutemeljene i netočne. Iznimno složen postupak proveden je transparentno, s jasnim kriterijima i jednakim uvjetima za sve zainteresirane strane sukladno Zakonu o obrani i Zakonu o javnoj nabavi. Nije nastala nikakva šteta, ni za proračun, ni za naš međunarodni ugled, a niti za odnose s našim saveznicima. Postupali smo s dužnom pažnjom. Ispravno smo postupili i nismo mogli utjecati na ishod. I Izrael i SAD su potvrdili kako nema nikakve odgovornosti s hrvatske strane.

Izgubljeno je vrijeme onda kada se ništa nije radilo, proteklih 15 godina kada nijedna Vlada do sada nije imala odlučnosti za ovo pitanje. Ova Vlada odlučnija je u namjeri da modernizira ratno zrakoplovstvo, a nakon odgovarajućih analiza i priprema, krenut ćemo u novi proces.

• Ali u ovom trenutku očito ne možete kazati kad bi taj proces nabave mogao za-

nastavak
na str. 6

OVE GODINE NA IZLOŽBI ASDA U SPLITU OČEKUJEMO NAJVJEĆI BROJ IZLAGAČA DO SADA, IZ 22 ZEMLJE. PO PRVI PUT IZRAËL IMA SVOJ ŠTAND. TO JE IZVRŠNA PROMOCIJA ZA HRVATSKU I SPLIT

DRAGAN MATIĆ/HANZA MEDIA

Krstičević: U Udbini ćemo ustrojiti Središte za razvoj vođa Marko Babić, po uzoru na Šepurine iz Domovinskog rata

ROBERT FAJ/TANZA MEDIA

CILJEVI U 2019.: SREDIŠTE ZA RAZVOJ VOĐA, ZAPOVJEDNIŠTVA ZA CYBER I BESPOSADNE SUSTAVE

Predsjednik i potpredsjednik Vlade u sabornici

nastavak
sa str. 5

var. Grad heroj je gravitacijsko središte ove države i Hrvatske vojske i stoga sam iznimno ponosan što smo u mandatu ove Vlade otvorili vojarnu i vratili pobjedničku Hrvatsku vojsku u Vukovar.

Također, zadovoljstvo mi je najaviti da smo donijeli odluku da će se od ove jeseni priznati kadeta Hrvatskog vojnog učilišta održavati u Kninu, simbolu pobjede u Domovinskom ratu. Povezujemo budućnost Hrvatske vojske, kadete sa tradicijom i gradovima simbolima Domovinskog rata, Kninom i Vukovarom. Akademsku godinu kadeti će započeti u Kninu, simbolu pobjede, polaganjem svećane prisegе, a završiti svečanom promocijom u Vukovaru, gradu heroju. Ova mesta daju posebnu dimenziju budućim časniciima Hrvatske vojske.

•• Predsjednik ste i Koordinacije za sustav domovinske sigurnosti, kojeg ste nazvali brendom ove Vlade... Što je još važno učiniti da bi on beziznimno funkcionirao, uostalom, to i razlikuje sa

mu riječ "sustav" od imprevizacije?

- Moram naglasiti kako smo već pre godine djeveljanja Sustava postigli odlične rezultate. Izgradili smo sustav koji počiva na Partnerstvu za sigurnost, odnosno zajedništву, zdržljivom djelovanju i sinergiji svih sastavnica Sustava, lokalne zajednice i građana. Sustav domovinske sigurnosti svakog od nas čini boljim, koordinacija je bolja, reagiramo brže i jedino se kroz Sustav, uz zajedništvo i sinergiju, možemo nositi sa svim sigurnosnim ugrozama. To zajedništvo i sinergija očituje se i na primjeru park šume Marjan - simbolu Grada Splita, gdje Hrvatska vojska svakodnevno pomaze lokalnoj sredini u sanaciji oboljelih stabala.

Razmještajem vojske u Sinji i Ploče znatno smo povećali brzinu reakcije prilikom gašenja požara. Uspostava Operativnog vatrogasnog zapovjedništva u Divuljama vrlo je važna za poboljšanje funkcioniranja svih sastavnica Sustava domovinske sigurnosti. U sklopu Zapovjedništva, formirano je i situacijsko središte sa modernim zapovjednim informacijsko-komunikacijskim sustavom.

•• Makedonija je početkom veljače potpisala protokol o pristupanju NATO-u. Istočno, Rusija poručuje da

KRUNA MANDATA ĆE BITI 2020., KADA ĆEMO RAZMJESTITI INŽENJERIJSKU BOJNU U VUKOVAR. OD JESENI, PRISEGА KADETA VOJNOG UČILIŠTA ODRŽAVAT ĆE SE U KNINU

Osim jačanja suradnje između svih sastavnica Sustava domovinske sigurnosti, u 2019. godini idemo korak dalje. Ustavljanjem Središta za besposadne sisteme s razmjestljajem u Puli i Sinju razvijamo sposobnosti besposadnih letjelica koje će biti vrlo važne tijekom protupožarnih aktivnosti, ali i u drugim zadaćama izviđanja i nadzora teritorija Republike Hrvatske.

Ova Vlada je izmjenama zakonskih okvira krajem 2018. godine stvorila uvjete za osnivanje Središnjeg državnog ureda za vatrogastvo kao središnjeg državnog tijela čije osnivanje predstavlja unaprjeđenje vatrogasne zaštite naših građana i tako i vatrogastva unutar Sustava domovinske sigurnosti. U tijeku su intenzivne pripreme za predstojeći protupožarni sezoni, a u petom mjesecu održat će se i protupožarna vježba Koordinacije za sustav domovinske sigurnosti.

Besposadne letjelice i u Sinju

•• Kad se u Hrvatskom saboru govori o angažmanu Hrvatske vojske izvan granica RH, u mirovnim operacijama do Poljske, preko Kosova, do Afganistana i ovih dana često spominjanog Kašmira, onda oporba često govori kako je taj angažman nepotreban, skup te da predstavlja i izlaganje zemlje u sigurnosnom smislu? Što kažete na takve prigovore?

- Ne bih se složio s tom konstatacijom, podsjećam kako su odluke o sudjelovanju Hrvatske vojske u operacijama i misijama donesene u Hrvatskom saboru uglavnom dvotrećinskom veličinom. Dio oporbe, prvenstveno populistički dio, je protiv NATO saveza i sudjelovanja u misijama, međutim, koja je alternativa?

Danas se niti jedna država ne može samostalno boriti sa suvremenim izazovima i ugrozama današnjeg društva. Sigurnost, pa tako i članstvo u najmoćnijem vojnom savezu imaju, ali je korist višestruka. Clanstvo u NATO savezu je garantija kako nikada više nećemo proživljavati one strahote i razaranja iz Domovinskog rata. Smatram kako je vrlo važno da Hrvatska vojska sudjeluje u mirovnim misijama diljem svijeta.

Osim što doprinosimo međunarodnoj sigurnosti, sudjelovanjem usvajamo mnoga znanja i iskustva koja dalje prenosimo na našu vojsku, a dobivamo i priliku da se uspoređujemo s našim saveznicima. Hrvatski vojnik u potpunosti je opremljen opremom i naoružanjem hrvatskih tvrtki te sudjelovanjem u misijama promovirajući proizvode naše industrije. Nastaviti ćemo i dalje s našim NATO saveznicima doprinjeti miru u svijetu, racionalno vodeći računa o finansijskim troškovima.

•• Makedonija je početkom veljače potpisala protokol o pristupanju NATO-u. Istočno, Rusija poručuje da

širenje NATO-a potkappa regionalnu sigurnost na Balkanu... Kakvo je vaše mišljenje kad je u pitanju stapanj regionalne sigurnosti i stabilnosti, ugrožava li ga baš širenje NATO-a?

- Temeljni hrvatski vanjskopolitički i sigurnosni interes jest sigurnost i stabilnost u našem jugoistočnom susjedstvu. Integracija zemalja Jugoistočne Europe u euro-atlantsku sigurnosnu zajednicu jedan je od ključnih temelja dugoročne stabilnosti regije.

Clanstvo država u NATO-u i u Europskoj uniji omogućava jačanje sigurnosnog okvira za nesmetani razvoj svake države te umanjuje mogućnost konflikt-a, kako među državama, tako i unutar njih. Stoga smatramo kako širenje NATO-a na zemlje Jugoistočne Europe, prije Crnu Goru, sada Sjevernu Makedoniju, ima povoljan utjecaj na našu nacionalnu sigurnost, ali i na sigurnost i stabilnost Jugoistočne Europe.

Hrvatska, također, smatra kako svaka država ima suvereno pravo samostalno odlučivati o svojoj vanjskoj politici, uključujući o svome odnosu s međunarodnim sigurnosnim mehanizmima i organizacijama.

•• Prošlog tjedna u posjeti MORH-u bili su predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga države Izrael, a glavna tema bila je suradnja u području razvoja sposobnosti kibernetičke obrane. Očito je da se suradnja dviju država nastavlja unatoč ne-realiziranom poslu sa zrakoplovima?

- Država Izrael ostaje naš strateški partner i saveznik. Suradnja u području kibernetike samo je jedno od planiranih područja obrambene suradnje. Hrvatska vojska ove godine osniva već spomenuta dva nova zapovjedništva, Zapovjedništvo za kibernetički prostor i Središte za besposadne sisteme. To je rezultat konkretnje suradnje s Državom Izrael, koja je u tim područjima među vodećim u svijetu. Također, uspostavljena je i zajednička suradnja hrvatskih i izraelskih specijalnih snaga, a očekujemo suradnju i u drugim područjima.

•• Hrvatska nakon dugo vremena povećava proračun za obranu, naposljetku, to od nas očekuje i NATO. Kao vojnik i ministar ste sigurno zadovoljni time, no ujedno ste i potpredsjednik Vlade, pa vas pitam: mislite li da naše gospodarstvo dovoljno brzo raste da bismo modernizirali vojsku onako kako biste zaista željeli?

- Hrvatska vojska u modernizaciji i opremanju mora biti solidarna s ostatkom društva, svjesni smo kako su sredstva potrebna i bolnicama, školama, vrtićima, umirovljenicima. Ova Vlada od 2017. godine kontinuirano povećava izdvajanja za obranu. Ukupno je obrambeni proračun povećan za milijardu kuna, što nam omogućuje daljnje unaprijeđenje i modernizaciju Hrvatske vojske.